

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ У ПСИХОЛОГІЇ»

Компонент освітньої програми – **обов'язкова** (4 кредити)

Освітньо-професійні програми	Практична психологія
Спеціальність	С 4 – Психологія
Галузь знань	С «Соціальні науки, журналістика та інформація»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Факультет	педагогіки, психології та соціальної роботи
Мова навчання	українська
Профайл викладача	Гуляс Інеса Антонівна – доктор психологічних наук, професор кафедри практичної психології https://pract-psy.chnu.edu.ua/pro-kafedru/spivrobotnyky/hulias-inesa-antonivna/
Контактний телефон	+38(099)0018251
E-mail:	i.gulyas@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=8893
Консультації	вівторок з 16.00 до 18.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Методологія та організація наукового дослідження у психології» забезпечує формування у студентів системного уявлення про сутність, структуру й етапи психологічного дослідження. Вона сприяє розвитку навичок формулювання наукової проблеми, вибору адекватних методів, збору й аналізу даних, дотримання принципів академічної доброчесності та оформлення результатів згідно з вимогами наукового стилю.

Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти системних знань про методологічні засади, принципи, логіку та етапи наукового дослідження у психології, а також розвиток умінь і навичок самостійної організації, проведення та представлення результатів психологічного дослідження відповідно до вимог академічної доброчесності та наукового стилю.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ І. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПСИХОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	
Тема 1.	Вступ до курсу та методологічні основи наукового пізнання
Тема 2.	Наука і наукове дослідження в психології
Тема 3.	Проблема, тема, об'єкт і предмет дослідження
Тема 4.	Гіпотеза та методи психологічного дослідження
МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ, ПРОВЕДЕННЯ ТА ПРЕДСТАВЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	
Тема 5.	Організація емпіричного дослідження
Тема 6.	Обробка й аналіз результатів дослідження
Тема 7.	Оформлення результатів наукової роботи
Тема 8.	Організація та наукова етика у професійній діяльності психолога

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

У процесі викладання дисципліни «Методологія та організація наукового дослідження у психології» застосовуються інноваційні освітні технології, спрямовані на активізацію пізнавальної діяльності студентів, розвиток дослідницького мислення, формування навичок наукової творчості та академічної доброчесності, зокрема: проектно-дослідницьке навчання; проблемно-орієнтоване навчання; кейс-метод; змішане навчання; інтерактивні форми навчання; тренінгові технології розвитку дослідницьких умінь; peer-review технологія (взаємооцінювання); цифрові технології наукової роботи.

У межах навчального курсу застосовуються як традиційні, так і активні методи, спрямовані на формування знань, умінь і навичок студентів, а саме: пояснювально-ілюстративні – розкриття теоретичних положень методології наукового пізнання; репродуктивний метод – закріплення знань через виконання вправ, розв'язання типових завдань, аналіз наукових статей; проблемно-пошуковий – постановка наукових проблемних питань і пошук шляхів їх розв'язання; дослідницький – виконання індивідуальних і групових науково-дослідних завдань; метод кейсів – розбір конкретних наукових ситуацій, аналіз етичних дилем дослідника, оформлення наукової статті; дискусійний метод – обговорення різних підходів до побудови гіпотез, вибору методик і статистичного аналізу; інтерактивні методи – тренінгові вправи, рольові ігри («Експертна рада», «Рецензент»), мозковий штурм, робота в малих групах. Форми навчання: лекції (зокрема, гостьові); семінарські заняття – аналіз наукових текстів, виступи з повідомленнями, ведення наукових дискусій; практичні заняття – відпрацювання навичок постановки проблеми, формулювання гіпотези, підбору методик, планування дослідження; індивідуальні консультації – супровід під час виконання наукових завдань, написання магістерської роботи; самостійна робота здобувачів освіти – опрацювання наукових джерел, підготовка тез, статей; дистанційна форма навчання – використання онлайн-платформ для комунікації, тестування та презентацій результатів досліджень.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: усне опитування (фронтальне, індивідуальне, вибіркове) на лекційних і семінарських заняттях; тестовий контроль – виконання тематичних тестів після вивчення основних розділів курсу; міні-презентації та виступи з наукових питань, обговорення прикладів психологічних досліджень; обговорення кейсів і проблемних ситуацій – застосування теоретичних знань до практичних дослідницьких завдань; письмові роботи – короткі есе, звіти з наукового завдання, аналітичні довідки; самостійна робота студентів – виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань, підготовка тез або фрагмента наукової статті. Методи: вербальне оцінювання (коментар, рекомендація, заохочення під час заняття); бальна система оцінювання за результатами виконаних завдань (згідно з критеріями до кожного виду діяльності); рейтингова система – підсумковий бал за семестр формується шляхом накопичення балів за різні види роботи; тестування.

Підсумковий контроль – іспит.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Рівень досягнення здобувачами освіти програмних результатів оцінюється за критеріями Європейської системи переведення та накопичення кредитів (ECTS).

Успішне оцінювання визначається досягненням здобувачем вищої освіти мінімально необхідного рівня (балів) за кожним передбаченим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Виконання учасниками освітнього процесу вимог політики академічної доброчесності під час освоєння навчальної дисципліни регламентується такими документами::

✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>

✓ «Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/media/hkzbr1b2/polozhennia-pro-vyivlennia-ta-zapobihannia-akademich-nomu-plahiatu-u-chnu-2025.pdf>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Академічне письмо та бібліографія. URL: <https://bibliosynergy.ula.org.ua/index.php/proekt1>
2. Бочелюк В.Й., Бочелюк В.В. Методика та організація наукових досліджень з психології. 2024. 360 с. URL: <https://cul.com.ua/metodika-ta-organizaciya-naukovih-doslidzhen-z-psihologiyi>
3. Гуляс І.А. Категорійна матриця аксіопсихологічного проектування життєвих досягнень особистості. *Психологія і суспільство*. 2025. № 1. С. 80–90. URL: <https://doi.org/10.35774/pis2025.01.080>
4. Гуляс І.А. Психічне здоров'я поранених військовослужбовців: результати самооцінювання. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Психологічні науки»*. 2025. № 1. С. 64–71. URL: <https://doi.org/10.32999/ksu2312-3206/2025-1-8>
5. Гуляс І.А. Психосоціальне деталювання як інструмент реалізації ціннісно-орієнтованих життєвих стратегій. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія*. 2025. № 3. С. 121–125. URL: <https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2025.3.22>
6. Етичний кодекс ученого України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09#Text>
7. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. Наукові ресурси. URL: <http://nbuv.gov.ua/node/1539>
8. Пихтіна Н.П. Методологія психолого-педагогічних досліджень: Навчальний посібник. Ніжин, 2023. 315 с. URL: <http://lib.ndu.edu.ua/dspace/bitstream/123456789/2892/1/A2.pdf>
9. Самсонов В.В., Сільвестров А.М., Тачиніна О.М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання: Навч. посібник. К.:НУХТ, 2022. 385 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/2e87cf56-8154-4565-9392-2e34b0f60356/content>
10. Туриніна О. Л. Методологія та методи психологічного дослідження: навч.-метод. посіб. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 206 с.
https://shron1.chtyvo.org.ua/Turynina_Olena/Metodolohiia_ta_metody_psykholohichnoho_doslidzhennia.pdf?PHPSESSID=e1rnan1397hq0v97n1ovgh00g4

Детальна інформація щодо вивчення курсу «Методологія та організація наукового дослідження у психології» висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни
<https://docs.google.com/document/d/1zd1oM2e9qzkgZQZu5Xm6LFweRAB7ANWq/edit>